

Министерство
на финансите

Комуникационна стратегия
на Република България
за Европейския съюз за 2014 г.

КОНФЕРЕНЦИЯ | Комплекс „Бояна“, Дом № 2, зала „Триадица“ | 11 декември 2014 г. (четвъртък)

**ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ НА ФИНАНСОВИ УСЛУГИ:
ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ПЕРСПЕКТИВИ ПРЕД БЪЛГАРИЯ,
ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ НОВАТА ПРАВНА РАМКА НА ЕС**

„ЗАЩИТА НА ИНТЕРЕСИТЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИ УСЛУГИ“ – ДИРЕКТИВА ЗА ПАЗАРИТЕ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ (MIFID)

Петя Никифорова

Главен експерт, Министерство на финансите

СЪДЪРЖАНИЕ

-
1. MiFID и защитата на инвеститорите
 2. Какво налага промяна в европейската регулация - от MiFID I към MiFID II
 3. Основни промени, насочени към защита на инвеститорите
 - ☐ Промяна в правилата за плащанията, които посредниците могат да извършват и да получават
 - ☐ Инвестиционни консултации (съвети)
 - ☐ Засилен контрол спрямо продуктите, предлагани на клиентите
 - ☐ Защита на клиентските активи

-
- ☐ Нови правомощия за надзорните органи да налагат забрани върху определени инвестиционни продукти
 - ☐ Промяна във вида информация, която инвестиционните посредници трябва да предоставят на клиентите си
 - ☐ Разширен обхват на изискването за прозрачност за цените на финансовите инструменти
 - ☐ Разширяване обхвата на регулираните от директивата финансови инструменти - структурирани депозити
 - ☐ Влизане в сила на новите изисквания на MiFID –II

1. MiFID и защитата на инвеститорите

- Директива 2004/39/ЕО (MiFID) е основен акт, който регулира финансовите пазари в Европейския съюз и по-конкретно предоставянето на инвестиционни услуги от инвестиционни посредници и банки, с предмет финансови инструменти - акции, облигации, деривати, дялове на инвестиционни фондове и др.
- В обхвата на директивата попадат инвестиционни услуги и дейности, като: приемане и предаване на нареждания за сделки с финансови инструменти, изпълнение на нареждания на клиенти, сделки за собствена сметка, управление на портфейли, инвестиционни консултации и др.
- Една от основните цели на директивата е да осигури високо ниво на защита на инвеститорите във финансови инструменти чрез хармонизирани правила, приложими в целия Европейски съюз.

2. Какво налага промяна в европейската регулация - от MiFID I към MiFID II

- Финансовата криза, както и развитието на пазарите показаха слабости в някои основни принципи, заложиени в Директива 2004/39/ЕО (MiFID-I), както и пропуски, които следва да бъдат преодоляни.
- Необходима е по-засилена регулация на пазарите на финансови инструменти, на извънборсовата търговия, повишаване прозрачността, повишаване защитата на инвеститорите и възстановяване на доверието им и засилване контролните функции на надзорните органи.
- Приет е нов пакет от актове – Директива 2014/65/ЕС (MiFID-II) и Регламент 600/2014/ЕС (MiFIR).

3. Основни промени, насочени към защита на инвеститорите

- Промяна в правилата за плащанията, които посредниците могат да извършват и да получават**
 - Плащания от и на трети лица и получаване на облаги – ограничава се възможността за инвестиционните посредници да получават, както и да предоставят такива облаги и стимули.
 - Всеки портфолио мениджър - (управляващо дружество, инвестиционен посредник) или предоставящ услугата „инвестиционна консултация“, няма да може да получава или да задържа плащания или непарични облаги, които получава от трети лица за услугите, предоставяни на клиентите.
 - При предоставяне на други услуги инвестиционните посредници ще могат да получават плащания и непарични облаги от трети лица при определени условия.

□ **Инвестиционни консултации**

- MiFID II ще задължи инвестиционните посредници недвусмислено да информират клиентите си дали инвестиционната консултация е изготвена на независима основа и дали се базира на широк или на по-ограничен анализ на финансовите инструменти и продукти, достъпни на пазара.
- Запазва се изискването да бъде отчитан личният профил на клиента - т. нар. „оценка за подходяща услуга“.
- Инвестиционните посредници ще следва да обясняват на клиентите как инвестиционният съвет отговаря на личните характеристики и нужди на клиента.

□ **Инвестиционни консултации – „зависими“ и „независими“**

- „Независима консултация“ – при нея посредникът е оценил достатъчен набор от финансови инструменти, достъпни на пазара, така че инвестиционните цели на клиента да могат да бъдат постигнати по подходящ за него начин.
- „Независима консултация“ - ще означава и че инвестиционният посредник не се ползва от парични или други облаги от трети лица във връзка с предоставяната услуга на клиента.

□ Засилен контрол спрямо продуктите, предлагани на клиентите

- Изискват се по-строги организационни правила по отношение на създаването и дистрибуцията на финансови продукти.
- Посредниците ще са задължение да определят целевия пазар за всеки продукт и да оценяват и определят всички съответни рискове преди да предлагат продуктите на клиентите.
- Инвестиционните продукти ще могат да се насочват само към тези инвеститори, за които те всъщност са създадени.

❑ **Защита на клиентските активи**

- Въвежда се забрана инвестиционните посредници да сключват договори за финансови обезпечения с прехвърляне на правото на собственост, когато предмет на такива договори са активи на непрофесионални клиенти.
- Посредниците няма да могат да ползват клиентски активи в свой интерес, като по този начин се цели повишаване доверието на клиентите.

❑ **Нови правомощия за надзорните органи да налагат забрани върху определени инвестиционни продукти**

- Възможност за налагане на постоянни забрани за определени инвестиционни продукти, ако не са в интерес на инвеститорите.
- Надзорните органи също ще могат да ограничат продажбата на такива продукти и само по отношение на определена категория инвеститори.
- Регулаторите ще наблюдават видовете продукти, които се предлагат на определени инвеститори и когато е подходящо също ще могат временно да забранят предлагането и дистрибуцията на продукти, които пораждат съмнения за сигурността на пазара.

□ Промяна във вида информация, която инвестиционните посредници трябва да предоставят на клиентите си

- Задължение за предоставяне на клиентите на подходящи и ясни насоки и предупреждения относно рисковете от инвестицията в съответните финансови инструменти, както и относно това дали тези инструменти са предназначени за дребните инвеститори или за по-осведомени професионални инвеститори.
- Посредникът ще информира клиента за общата стойност на всички разходи и такси, така че клиентът да може да направи оценка за стойността на разходите, сравнена с възвръщаемостта на инвестицията.

□ Разширен обхват на изискването за прозрачност за цените на финансовите инструменти

- Въвежда се разкриване на информация за цените на финансовите инструменти, предлагани от инвестиционните посредници, преди и след търговията на търговски платформи, освен за акции, както досега и за други финансови инструменти.
- Инвестиционните посредници ще трябва да обявяват цени „купува“ и „продава“ и за облигациите, борсово търгуваните фондове, структурирани финансови продукти и деривати, както и ясно да индикират на какви цени тези финансови инструменти и продукти всъщност са закупени или продадени.

□ **Разширяване обхвата на регулираните от директивата финансови инструменти - структурирани депозити**

- В обхвата на защитата спрямо инвеститорите попадат и т.нар. „структурирани депозити“ – депозити, при които всяка лихва или премия се изплаща или е изложена на риск съгласно формула, включваща фактори, като индекси, финансови инструменти, стоки, валутни курсове.
- Те са категория финансови продукти, която има характеристиките на включените в обхвата на директивата инструменти и съответната необходимост от регулация.
- Сложните финансови продукти, вкл. сложните структурирани депозити, не могат да бъдат продавани на дребните инвеститори, без да им бъде предоставена подробна информация преди да инвестират в такива продукти.

❑ Влизане в сила на новите изисквания на MiFID -II

- Държавите членки трябва да въведат в националното си законодателство изискванията на Директива 2014/65/ЕО (MiFID II) в срок до 3 юли 2016 г.
- Изискванията на директивата следва да се прилагат от 3 януари 2017 г.

Благодаря за вниманието!